RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 92.674 van 25 januari 2001
in de zaak A. 62.908/VII-13.069.

In zake : Jan VOERMANS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat B. BEELEN,
kantoor houdende te LEUVEN,
Justus Lipsiusstraat 24

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat I. LAUREYS,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 22.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jan VOERMANS op 22 maart 1996 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 26 januari 1995 waarbij na beroep hem de vergunning tot uitbreiding van zijn varkensbedrijf, gevestigd te 2460 Kasterlee (Lichtaart), Langenberg 24, wordt geweigerd;

Gelet op het arrest nr. 60.335 van 20 juni 1996 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur C. ADAMS;

Gelet op de beschikking van 29 februari 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 21 november 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 december 2000;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J. VANSTIPELEN die, loco Advocaat B. BEELEN verschijnt voor verzoeker en van Advocaat I. LAUREYS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. ADAMS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De gegevens van de zaak

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker baat een varkenskwekerij uit aan de Langenberg 24 te Kasterlee.

Aanvankelijk gaat het om een bedrijf van 600 varkens, 337 m² mestopslag en electromotoren van samen 10,6 kW.

Hiervoor zal de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen op 17 december 1992 vergunning geven bij wijze van aktename.

1.2. Op 3 april 1991 vraagt verzoeker onder het ARAB-stelsel aan de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen een exploitatievergunning klasse 1 tot uitbreiding van het bestaande varkensbedrijf.

Met een besluit van 5 december 1991 geeft de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de gevraagde vergunning.

1.3. Met een schrijven gedateerd op 9 maart 1992 dient het "buurtcomité Langenberg" beroep in tegen de vergunningsbeslissing van de bestendige deputatie.

1.4. Nadat de vereiste adviezen werden uitgebracht verklaart de minister met een besluit van 26 januari 1995 het administratieve beroep gedeeltelijk gegrond en weigert de gevraagde exploitatievergunning;

2. <u>De gegrondheid van het beroep</u>

2.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van artikel 51, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I), doordat het beroep bij de Vlaamse minister werd aangetekend door het buurtcomité Langenberg, een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid, terwijl krachtens artikel 51, § 1, van Vlarem I enkel de in artikel 49, § 1, van Vlarem I bepaalde personen en instanties alsmede het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar de inrichting is gelegen, beroep kunnen aantekenen; dat hij doet gelden dat niet is aangetoond dat de betrokken

vereniging rechtspersoonlijkheid heeft, laat staan dat deze rechtspersoon rechtstreeks hinder zou kunnen ondervinden van de voorziene uitbreiding, noch dat zij de bescherming van het leefmilieu tot doel heeft; dat hij nog betoogt dat in het bestreden besluit wordt vermeld dat het beroep is ingediend door dit comité en ondertekend door de heer OOSTVOGELS, dat zelfs indien men aanneemt dat het beroep werd ingesteld door deze persoon, dan nog het beroep onontvankelijk is omdat deze persoon geen specifiek bezwaar heeft geuit en evenmin heeft aangetoond belang te hebben bij de bestrijding van het in eerste aanleg genomen besluit; dat hij er bij blijft dat het beroepschrift duidelijk werd ingediend door het buurtcomité, zoals blijkt uit de motivering van het beroepschrift en het bestreden besluit, zodat het beroep bij de Vlaamse regering als onontvankelijk diende te worden afgewezen;

2.1.2. Overwegende, vooreerst, dat de verwerende partij als reactie op de eerste twee middelen betoogt dat deze onontvankelijk zijn omdat niet op voldoende precieze wijze de wetsbepalingen worden aangeduid die geschonden zouden zijn; dat zij doet gelden dat de aanvraag werd ingediend op 3 april 1991, dus vooraleer Vlarem I en het milieuvergunningsdecreet van kracht werden, dat krachtens artikel 43 van het milieu-vergunningsdecreet van 28 juni 1985 de procedure die gold op het ogenblik van de aanvraag moest worden gevolgd, dus de ARAB-reglementering, dat verzoeker wist dat de vergunningsprocedure volgens de ARAB-reglementering verliep nu de beslissing in eerste aanleg, het bestreden besluit en de kennisgeving van het beroep van 29 april 1992 vermelden dat het om een ARAB-procedure gaat; dat naar haar oordeel het middel dat betrekking heeft op Vlarem I dan ook onontvankelijk is, minstens ongegrond; dat "voor zover als nodig" zij nog benadrukt dat het beroep van het buurtcomité Langenberg op grond

van de ARAB-procedure terecht ontvankelijk werd verklaard, dit overeenkomstig de rechtspraak van de Raad van State, dat het buurtcomité voor verzoeker bekend is aangezien dat comité een collectief bezwaarschrift heeft ingediend ten tijde van het openbaar onderzoek, dat het contactadres Langenberg nr. 15 is en dat van de ondertekenaar Langenberg nr. 16, dat het gaat om personen die in de onmiddellijke omgeving van het bedrijf van verzoeker wonen, dat net dit bedrijf de meeste hinder voor de buurtbewoners en het leefmilieu veroorzaakt, dat het niet is omdat deze inbreuken niet werden vastgesteld door het bestuur milieu-inspectie dat er geen overdreven hinder zou zijn, dat aldus het beroep perfect ontvankelijk kon worden verklaard binnen de ARAB-reglementering;

2.1.3. Overwegende dat in zijn memorie van wederantwoord verzoeker niets nieuws toevoegt aan hetgeen in het verzoekschrift werd gesteld;

2.1.4. Overwegende dat de vergunningsaanvraag die tot het bestreden besluit heeft geleid werd ingediend op 3 april 1991; dat op 1 september 1991 het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (milieuvergunningsdecreet) en Vlarem I zijn in werking getreden; dat artikel 43, eerste lid, van het milieuvergunningsdecreet bepaalt :

> "Vergunningsaanvragen ingediend voor de inwerkingtreding van het decreet worden afgehandeld volgens de procedure die geldig was op het tijdstip van de indiening van de aanvraag";

dat de vraag wie administratief beroep kan aantekenen behoort tot de procedure; dat dienvolgens de betrokken milieuvergunningsaanvraag diende te worden afgehandeld volgens de voorschriften geldig op het tijdstip van de aanvraag; dat op dat tijdstip het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming van toepassing was; dat

dienvolgens het door verzoeker aangehaald artikel 51, § 1, van Vlarem I, waarop het middel inclusief de uiteenzetting ervan is gestoeld, niet kan zijn geschonden; dat de Raad niet ambtshalve dient na te gaan of het administratief beroep conform de voorschriften van het ARAB op ontvankelijke wijze werd ingediend; dat het middel niet gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel de schending aanvoert van artikel 52, 5°, a) van Vlarem I; dat de uiteenzetting van het middel als volgt kan worden samengevat :

Tegen de beslissing in eerste aanleg werd beroep aangetekend op 10 maart 1992. Pas op 26 januari 1995 werd het thans bestreden besluit in beroep genomen en op 7 februari 1995 werd zij betekend.

Krachtens artikel 52, 5°, a) van Vlarem I en artikel 23, § 2, van het milieuvergunningsdecreet, diende deze beslissing binnen de vijf maanden vanaf de datum van ontvangst van het beroepschrift te worden genomen, dus uiterlijk op 10 augustus 1992.

De bedoelde termijn is een vervaltermijn en daardoor herneemt de beslissing in eerste aanleg haar volle werkingskracht, zodat de uitbreiding wordt vergund tot 1 september 2011;

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord verwijst naar haar verweer tegen het eerste middel; dat zij er aan toevoegt dat het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming in geen vervaltermijnen, noch in stilzwijgende vergunningen voorziet, zodat van een hernemen van de "volle werkingskracht" van de beslissing in eerste aanleg geen sprake kan zijn;

2.2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord niets toevoegt aan hetgeen in het verzoekschrift werd gesteld;

2.2.4. Overwegende dat, aangezien uit de bespreking van het eerste middel is gebleken dat in casu de procedure van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming diende te worden toegepast, verzoeker geen beroep kan doen op de toepassing van artikel 23, § 2, van het milieuvergunningsdecreet en artikel 52, 5°, a), van Vlarem I, en dan ook niet kan worden geacht overeenkomstig die bepalingen over een stilzwijgende vergunning voor de gevraagde uitbreiding tot 1 september 2011 te beschikken; dat het middel niet gegrond is;

2.3.1. Overwegende dat het derde middel wordt genomen uit "de schending van de wet op de motiveringsverplichting, machtsoverschrijding en machtsafwending", doordat het bestreden besluit is gesteund op een in feite en een in rechte verkeerde motivering, daar de minister ten onrechte heeft geoordeeld dat verzoeker niet over voldoende mestafzetmogelijkheden beschikte; dat verzoeker betoogt dat voor 1993 en 1994 de nodige mestafzetovereenkomsten waren gesloten zodat de minister onmogelijk tot een onvoldoende gewaarborgde mestafzet voor de toekomst kon besluiten;

2.3.2. Overwegende dat de verwerende partij in essentie antwoordt dat de gegevens waarop de minister zich heeft gebaseerd werden verstrekt door de Mestbank, dat het milieuvergunningsdecreet als doel heeft de bescherming van mens en leefmilieu, dat redelijkerwijze bij het onderzoek van een vergunningsaanvraag mag worden nagegaan of het afleveren van een exploitatievergunning geen al te nadelige gevolgen heeft voor mens en leefmilieu, ook wanneer die nadelige gevolgen zouden bestaan in de verontreiniging van het leefmilieu door

meststoffen, dat uit het milieuvergunningsdecreet niet kan worden afgeleid dat enkel de bescherming van het leefmilieu in de onmiddellijke omgeving wordt beoogd, dat alle ecologische aspecten in ogenschouw mogen worden genomen, zoals bijvoorbeeld de mestoverschotten binnen het Vlaamse Gewest, dat mocht daarbij blijken dat het vergunnen van nieuwe mestproducerende inrichtingen onverantwoord is, een vergunning kan worden geweigerd, dat de toepassing van technische criteria, zoals afstandsregels, alzo behoort tot een aanvaardbare beleidsrichtlijn binnen de ruime appreciatiebevoegdheid van de vergunningverlenende overheden, dat in casu geen enkele garantie bestond op een ecologisch verantwoorde mestafzet en dat geen garantie werd geboden met betrekking tot de toekomstige mestafzet, terwijl de gronden waarover verzoeker beschikt onvoldoende zijn om de geproduceerde mest af te zetten;

2.3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord naar diverse documenten verwijst waaruit zou moeten blijken dat er voldoende garanties zijn geboden voor een ecologisch verantwoorde mestafzet, zodat naar haar oordeel de uitbreiding om deze reden niet kon worden geweigerd;

2.3.4. Overwegende dat het bestreden besluit is gestoeld op volgend weigeringsmotief :

> "Overwegende dat het bedrijf totaal 1,96 ha grond in eigendom of in pacht heeft; dat op 01-06-1994 aanvrager aangeschreven werd door de Vlaamse Landmaatschappij om te vragen naar eventuele mestafzetcontracten; dat aanvrager op 08-06-1994 gereageerd heeft op dit schrijven maar geen mestafzetcontracten bijvoegde; dat deze inrichting, voor wat het gedeelte van 600 mestvarkens betreft, inderdaad in het verleden over voldoende mestafzetmogelijkheden beschikte; dat op korte termijn deze mestafzet gegarandeerd zal zijn; dat evenwel voor wat de uitbreiding betreft, er geen mestafzetovereenkomsten gesloten werden, wat gezien de hoge bemestingsdruk in de gemeente Kasterlee, onvoldoende garanties voor

> mestafzet in de toekomst biedt; dat bijgevolg deze aanvraag niet verenigbaar is met de doelstellingen van het Mestdecreet";

dat daaruit blijkt dat de uitbreiding werd geweigerd wegens het niet gewaarborgd zijn van een ecologisch verantwoorde afzet van alle door de inrichting geproduceerde dierlijke mest; dat de Raad van State geen bepaling bekend is die op de dag van het bestreden besluit voorschreef dat de aanvrager van een exploitatievergunning bij zijn aanvraag documenten diende te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten diende over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 geen regels bevatte met het oog op het beoordelen van een exploitatievergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding konden geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan vier mestafzetmogelijkheden voorhanden waren : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank; dat in de toenmalige stand van de wetgeving de overheid derhalve niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een exploitatievergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken; dat het middel in de besproken mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting van 26 januari 1995 waarbij na beroep aan Jan VOERMANS de vergunning tot uitbreiding van zijn varkensbedrijf, gevestigd te 2460 Kasterlee (Lichtaart), Langenberg 24, wordt geweigerd.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijfentwintig januari tweeduizend en een, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**